

Regelverk för färdtjänst

Regelverk för färdtjänst

Allmänt

Färdtjänst är en kompletterande kollektiv transportform till de allmänna kommunikationerna. Val av fordon eller transportform för resan avgörs utifrån funktionshindrets art och resenärens hjälpbehov vid varje restillfälle.

Syfte

Region Jönköpings län i Jönköpings län och dess förvaltning Jönköpings Länsstrafik ansvarar för att utreda och pröva tillstånd till färdtjänst för invånare i Jönköpings län. Som stöd i handläggningen av färdtjänst har Region Jönköpings län förutom Lag om färdtjänst (1997:736) samt domstolarnas domar och prejudikat. Som komplement har Region Jönköpings län skapat ett regelverk för färdtjänst.

Syftet med regelverket är att det ska fungera som en vägledning vid myndighetsutövning/handläggning och som ett hjälpmedel för att den som ansöker om färdtjänst skall kunna bedömas rättssäkert utifrån samma grund. Regelverket kan inte inskränka en persons rättigheter i förhållande till lagen men kan däremot ha bestämmelser i frågor som inte regleras i färdtjänstlagen.

Tillstånd till färdtjänst

Tillstånd för färdtjänst beskrivs i Lag om färdtjänst (1997:736) enligt följande paragrafer:

6§ Färdtjänst får anlitas av den som efter ansökan har fått tillstånd till det. Frågor om tillstånd prövas av kommunen där den sökande är folkbokförd eller, om kommunens uppgifter enligt denna lag överlåtits till den regionala kollektivtrafikmyndigheten i länet, av denna myndighet (tillståndsgivaren).

Lag (2010: 1068).

7§ Tillstånd till färdtjänst skall meddelas för dem som på grund av funktionshinder, som inte endast är tillfälligt, har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationsmedel. Om sökanden är under 18 år skall prövningen göras i förhållande till barn i motsvarande ålder utan funktionshinder. Tillståndet omfattar inte transporter som av någon annan anledning bekostas av det allmänna. Lag (2006:1114).

8§ Om den som söker tillstånd till färdtjänst behöver ledsagare under resorna, skall tillståndet gälla även ledsagaren.

9§ Tillstånd till färdtjänst meddelas för viss tid eller tills vidare. Tillstånd får i skälig omfattning förenas med föreskrifter om

1. vilket färdstätt som får användas,
2. inom vilket område resor får göras, och
3. hur många resor tillståndet omfattar.

Sådana resor som kan anses vara väsentliga för tillståndshavaren får begränsas till antalet endast om det finns synnerliga skäl. Om det finns särskilda skäl, får tillståndet även i övrigt förenas med villkor. Lag (2006:1114).

Färdtjänstformer

För den som är folkbokförd i Jönköpings län finns det möjlighet att ansöka om färdtjänsttillstånd. Färdtjänst finns i följande former:

Färdtjänst

Med färdtjänst avses resor inom den egna kommunen. Resorna regleras i detta regelverk.

Länsfärdtjänst

Med länsfärdtjänst avses resor inom Jönköpings län och max 3 mils resväg in i angränsande län. Resorna regleras i detta regelverk.

Resa i annan kommun utanför länet

Med resa i annan kommun avses resa vid vistelse i annan kommun utanför länet.

Om inget annat anges gäller regelverk "Färdtjänst" även för resa i annan kommun utanför Jönköpings län.

Övrigt

Under de närmaste åren kan en del försök med utvidgad och tidtabellagda serviceresor och kombination av resor, till exempel anslutning till tåg för resor inom länet, komma att prövas. Vid sådana försök blir de regler som i förekommande fall beslutas i särskild ordning överordnade detta regelverk.

Regelverk

1. Ansvar för färdtjänst

Varje kommun, eller om kommunen överlåtit ansvaret till den regionala kollektivtrafikmyndigheten, ansvarar för att anordna färdtjänst av god kvalitet enligt Lag om färdtjänst, SFS 1997:736.

Med den ansvariga myndigheten avses i detta regelverk Region Jönköpings län med dess verksamhetsområde Jönköpings Länstrafik.

2. Rätt till färdtjänst

Den som på grund av funktionshinder, som inte endast är tillfälligt, har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationsmedel har rätt till färdtjänst.

3. Ansökan om tillstånd

Ansökan om färdtjänstillstånd görs hos den ansvariga myndigheten. Färdtjänst medges jämlikt 7 § i Lag om färdtjänst till personer med varaktigt funktionshinder av minst tre månader.

4. Beslut

Den ansvariga myndigheten svarar för myndighetsutövningen för färdtjänst och meddelar beslut.

5. Överklagande av beslut

Tillståndsgivarens beslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. Lag (2010:1068). Överklagandet ska ske skriftligt och vara den ansvariga myndigheten tillhanda inom tre veckor efter att sökanden fått del av beslutet.

6. Giltighetstid

Färdtjänstillstånd är som regel tidsbegränsat. Färdtjänstillstånd kan beviljas utan tidsbegränsning om funktionsnedsättningen bedöms vara livslång, trots eventuell framtida medicinsk utveckling. I bedömningen ska även tas hänsyn till förbättrad tillgänglighet i kollektivtrafiken och framtida nya trafiklösningar med olika servicenivåer i samband med/eller under resan.

7. Återkallande

Färdtjänstillstånd kan återkallas om förutsättningarna för tillståndet inte längre finns eller om tillståndshavaren gjort sig skyldig till allvarliga eller upprepade överträdelse av de föreskrifter och villkor som gäller för färdtjänst.

8. Färdtjänstens omfattning

Färdtjänsten omfattar arbets-, studie- och fritidsresor. Resa får ske inom Jönköpings län och max 3 mils resväg in i angränsande län. Vid resa utanför länsgränsen ska resan påbörjas eller avslutas i Jönköpings län. För resor inom annan kommun utanför länsgränsen, se punkt 9. Färdtjänst får inte användas till tjänsteresor.

9. Resa inom annan kommun

Tillstånd för färdtjänst kan ges vid tillfällig vistelse i annan kommun utanför Jönköpings län. Resan prövas resor för resor och kan förenas med speciella villkor. Under en 14-dagarsperiod beviljas max 6 enkelresor och under en 12-månadersperiod beviljas max 60 enkelresor.

10. Färd sätt

Fordonsvalet görs utifrån vad som framgår av färdtjänstillståndet. Länstrafiken avgör vilket fordon som lämpar sig bäst för den aktuella resan.

11. Beställning av resa

Beställning av färdtjänstresa ska ske i god tid via beställningscentralen för Serviceresor. Resa inom den egna kommunen ska dock beställas senast en timme före önskad avresa. Övriga resor ska beställas senast två timmar före avresa. Fram- och återresa går att beställa vid samma tillfälle. Avbeställning av resa ska ske senast 30 min innan resan skulle påbörjats. Ändring av bokad resa resulterar i en ny beställning. Önskan om avresetid eller ankomsttid ska anges vid beställning av resan. Den färdtjänstberättigade erhåller avresetid.

12. Justerad avresetid

För att kunna samordna resorna på bästa sätt kan resan senareläggas eller tidigareläggas - ändrad tid meddelas kund. Saknas lediga fordonsresurser erbjuds alternativ restid.

13. Hämtning

Resenär ska vara klar för hämtning i god tid. Hämtning kan ske från 5 minuter före och upp till 10 minuter efter avtalad hämtningstid. Detta betraktas inte som försening. Efter denna tid bör resenär kontakta Serviceresor för besked. Resenär ska meddelas när avtalad tid inte kan hållas.

14. Samåkning

Färdtjänstresor samordnas. Begäran om särskild förare, fordon eller transportör kan inte tillgodoses.

15. Resväg

Acceptabel omväg och restid motsvarar restiden för en genomsnittstid för olika resealternativ på likvärdig sträcka inom linjetrafiken inklusive väntetid för byten inom linjetrafiken. Uppehåll under resan medges inte.

16. Antal resor

Den enskilde avgör som regel själv i vilken utsträckning färdtjänst behöver användas. Tillståndsgivaren äger rätt att föreskriva hur många resor tillståndet omfattar (9 §).

17. Tider

Färdtjänstresa kan utföras följande tider:

Måndag - torsdag kl. 06.00-24.00

Fredag kl. 06.00-02.00

Lördag kl. 07.00-02.00

Söndag och helgdag kl. 07.00-24.00.

Resan ska vara avslutad före kl. 24.00 alternativt kl. 02.00. Härutöver kan Länstrafiken efter samråd med brukarorganisationerna besluta om resor till kl. 02.00 vid några av årets helgdagar.

18. Avgifter och faktura

För färdtjänstresa uttas en egenavgift motsvarande enkelbiljett i Länstrafikens gällande prislista (lägst en zon). Vid resa utanför länsgränsen tillkommer, utöver aktuellt zonpris, en extraavgift motsvarande priset 2 gånger för första zon. Färdtjänstberättigade barn (0-6år) och ungdomar betalar enligt Länstrafikens prislista för skolungdom. Vid erläggande av egenavgift eftersträvas så jämna pengar som möjligt och förare växlar max 200-kronorssedel. Om resa beställts och inte ska genomföras ska avbokning ske senast 30 minuter innan resan skulle påbörjas, om avbokning inte sker kan avgift faktureras med 100kr/beställd resa. Samtliga egenavgifter, inklusive pris för arbetsresor, kan faktureras kund. Kund anmäler detta vid ett tillfälle t.ex. i samband med beställning av resa alternativt vid erhållande av färdtjänstillstånd. Faktureringen gäller tills vidare. Kund erhåller faktura på samtliga utförda resor i efterskott avseende färdtjänst, arbetsresor och sjukresor. Egenavgift för medresenär inkluderas i faktureringen. Sker inte betalning enligt faktura kan kund stängas av från faktureringen, betalning sker då med kontanter/bankkort innan resan påbörjas. Egenavgift för resa inom annan kommun utanför Jönköpings län (enligt punkt 9) är 12 kr per km, dock minst 56 kr per enkelresa. Priset inkluderar även en medresenär/ledsagare.

19. Förarassistans

Den färdtjänstberättigade som är i behov av assistans till och från bostaden kan erbjudas detta. Det ska framgå av färdtjänstillståndet om förarassistans är beviljad.

Förarassistans innebär att föraren hämtar och lämnar den färdtjänstberättigade i bostaden eller i annan lokal.

20. Ledsgare

Den färdtjänstberättigade som är i behov av hjälp under resan kan beviljas ledsagare. Behovet av ledsagare ska vara knutet till resan och inte vistelsen på

resmålet. Med ledsagare avses en person som följer med den färdtjänstberättigade för att denna ska kunna genomföra en resa. Ledsagaren ska kunna bistå med all den service som behövs och även vara behjälplig mellan bostad och påstigningsplats. Ledsagare får inte själv vara innehavare av färdtjänsttillstånd eller ha behov av förarens assistans eller egna förflyttningshjälpmedel. Behovet av ledsagare ska framgå av tillståndet. Barn under 7 år reser alltid med ledsagare. Ledsagare betalar ingen egenavgift.

21. Medresenär

Den färdtjänstberättigade har rätt att ha med en medresenär som inte är ledsagare. Egna barn under 12 år har också rätt att följa med på resan och räknas då som medresenär utöver ovan angivna medresenär. Önskemålet om medresenär ska meddelas vid beställning av resan. Medresenär betalar egenavgift motsvarande enkelbiljett i Länstrafikens gällande prislista (lägst en zon) och barn 0-6 år åker gratis om vuxen finns i samma bokning.

22. Arbetsresor

Den färdtjänstberättigade kan använda färdtjänst för resa mellan bostaden och arbetsplatsen. Här inräknas även resa till och från skola för den som deltar i vuxenstudier. För den som regelbundet måste resa före kl. 06.00 eller efter kl. 24.00 beviljas undantag från ovanstående restider. Arbetsresor kan betalas med en fast månadskostnad som följer priset på Länstrafikens periodkort, 30-dagarskort för vuxen, och antal zoner. Vid arbetsresa över länsgräns gäller Länstrafikens periodkort, 30-dagarskort för vuxen, med läns giltighet. Villkoret för en månadskostnad är att den betalas via faktura i efterskott. Vid utebliven betalning av fakturan förfaller möjligheten till en månadskostnad och resorna betalas vid varje enskild resa enligt avgiften för övriga färdtjänstresor enligt punkt 18. För färdtjänstberättigad som reser till arbete finns möjlighet att inkludera lämning/hämtning på förskola/fritids för egna barn (max 12 år) i anslutning till resa till/från arbetet.

23. Skolskjuts

Färdtjänst kan inte nyttjas av elev som är beviljad skolskjuts till och från grundskola eller särskola inklusive gymnasiesärskola eller för resor under skoltid.

24. Hjälpmedel

Det ska framgå av färdtjänsttillståndet vilka förflyttningshjälpmedel som får medtas i fordonet. Vid beställning av resa ska den färdtjänstberättigade uppge vilka förflyttningshjälpmedel som ska tas med. Ledsagare och medresenär kan inte ta med egna förflyttningshjälpmedel, krycka/käpp är undantaget. Om en färdtjänstberättigad behöver sitta i rullstol under färd ska rullstolen vara godkänd för persontransport i fordon och vara utrustad för detta enligt rullstolstillverkarens anvisningar. Färdtjänstberättigad ansvarar själv för att kontrollera att rullstol är godkänd. Förflyttningshjälpmedel får vara max mått: L1500 mm, B850mm, H1450mm samt vara avsedd och godkänd för transport i fordon.

Övriga hjälpmedel hanteras eventuellt som bagage se punkt 27 .

25. Förflyttning i trappa/Trappklättrare

För färdtjänstberättigad som inte själv kan förflytta sig i en trappa till/från den egna bostaden kan förflyttning beviljas med trappklättrare i samband med resan. Förflyttning med trappklättrare kan beviljas under max 18 månader eller med max 24 enkelresor per år så länge färdtjänsttillståndet är giltigt. Endast ett av alternativen kan väljas. Om färdtjänstberättigad bor på särskilt boende, enligt beslut från äldre- och funktionshinderomsorgen, finns möjlighet till max 24 enkelresor per år för besök på tidigare folkbokföringsadress. Förflyttning med trappklättrare utförs inte inne i bostad/lägenhet och inte utomhus. (Totalvikt av rullstol och färdtjänstberättigad vid trappklättring får vara maximalt 160 kg). För förflyttning i trappa med trappklättrare gäller att uppdraget ska vara genomförbart och ska kunna ske utan risker för förare och/eller färdtjänstberättigad. Bedöms risker finnas utförs inte förflyttning.

26. Liggande transport

För färdtjänstberättigad som behöver liggande transport sker transporten på bår. Förflyttning med bår i trappa utförs inte. Förare i serviceresefordon kan endast vara ett stöd vid förflyttning för att komma på och av bår. Föraren utför inte lyfthjälp för att komma på och av bår. (Totalvikt för bår och färdtjänstberättigad får vara maximalt 160 kg).

27. Bagage

Bagage får tas med på resan, i normalfallet två normalstora väskor/kassar. Ledsagare och/eller medresenär får max ta med en normalstor väska/kasse per person. Med bagage därutöver kan färdtjänstresa inte utföras.

28. Husdjur

Färdtjänst är en persontransport och husdjur får inte medfölja. Undantag gäller för certifierad assistanshund/ledarhund som får medfölja utan avgift. Certifiering eller legitimation ska kunna uppvisas på begäran.

29. Allmän kollektivtrafik

Om färdtjänstberättigad kan resa med den allmänna kollektivtrafiken (buss eller tåg) med hjälp av någon, finns möjlighet att få och använda "Ta med en vän" kort. Färdtjänstberättigad betalar sin resa enligt Länstrafikens ordinarie priser och vännen reser med utan kostnad genom att stämpla "Ta med en vän" kortet. Kortet gäller vid resa med Jönköpings Länstrafiks bussar och tåg inom Jönköpings län. Kortet är giltigt så länge färdtjänsttillstånd är giltigt.

30. Förändringar

Inför större förändringar i färdtjänstverksamheten ska synpunkter inhämtas genom kommunala handikappråd, kommunala pensionärsråd och Länsrådet för funktionsnedsättning.

31. Tillämpningsföreskrifter

Reglernas praktiska tillämpningsföreskrifter utformas av ansvarig förvaltning Jönköpings Länstrafik.

32. Ansvar för säkerhet under transport

Det är föraren som har det slutgiltiga ansvaret för att en resa kan genomföras på säkert sätt. Om föraren gör bedömning att en resa inte kan genomföras på ett säkert sätt för färdtjänstberättigad, medresenär eller förare ska resan inte genomföras innan säkerhetsriskerna är åtgärdade.

33. Ikraftträdande

2023-01-01, om inget annat anges.
